

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 7C/238/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5113211571
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Žišková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2015:5113211571.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš, samosudkyňou JUDr. Ivetou Žiškovou, v právnej veci navrhovateľa CD Consulting s. r. o., so sídlom Politických väzňů 1272/21, Nové Město, Praha 1, Česká republika, IČO: 26 429 705, právne zastúpeného Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi F. F., Z.. XX. XX. XXXX, B. E. F., X., P. XXX/X, v konaní o zaplatenie 1 124,87 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n ň ý zaplatiť navrhovateľovi zmenkovú sumu 1 124,87 eur, zmenkové úroky 0,25 % denne zo sumy 1 124,87 eur od 02. 10. 2010 do 08. 11. 2010, 6 %-né úroky ročne zo zmenkovej sumy 1 124,87 eur od 08. 11. 2010 do zaplatenia a zmenkovú odmenu 3,75 eur, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšku sa návrh z a m i e t a .

Žiadny z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom na začatie konania, doručeným tunajšiemu súdu dňa 28. 03. 2013, sa navrhovateľ voči odporcovi domáhal zaplatenia zmenkovej sumy vo výške 1 124,87 eur, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 1 124,87 eur od 02. 10. 2010 do zaplatenia, 6 %-ného ročného úroku zo zmenkovej sumy 1 124,87 eur od 08. 11. 2010 do zaplatenia, zmenkovej odmeny vo výške 1/3-iny %-ta zmenkovej sumy, teda 3,75 eur a náhrady trov konania. Návrh odôvodnil tým, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil odporca dňa 19. 03. 2010 na zmenkovú sumu 1 124,87 eur, pričom a zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 02. 10. 2010. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, pričom vystaviteľ doposiaľ neuhradil žiadnu sumu. S poukazom na tieto skutočnosti navrhovateľ žiadal, aby súd podľa čl. 7 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 vydal rozsudok, ktorým uloží odporcovi, aby do 3 dní od jeho doručenia zaplatil navrhovateľovi uplatnenú sumu.

Odporca, ktorému bolo dňa 24. 08. 2015 doručené na odpoveď tlačivo C pre európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, sa k návrhu na začatie konania písomne nevyjadril. Na pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo dňa 15. 05. 2014 odporca uviedol, že si pamätá, že uzavrel zmluvu o úvere so spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s. r. o. a potvrdil, že na zmenke na jeho podpis. Nerozumel však, prečo sa táto zmenka podpisovala k zmluve. Nebolo mu to vysvetlené. Chcel len, aby mu bol poskytnutý úver. Tvrdil, že zaplatil dve splátky, ale toto tvrdenie nepreukázal.

Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 15. 05. 2014, č. k. 7C/238/2013-58, súd návrh zamietol a odporcovi nepriznal náhradu trov konania. Na základe odvolania, ktoré proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ, Krajský súd v Žiline uznesením zo dňa 11. 06. 2015, č. k. 13Cob/461/2014-102, rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd vyslovil právny názor, že navrhovateľ uplatnil nárok výlučne na základe zmenky vystavenej odporcom. Zmenka je pritom cenným papierom vydaným v zákonom stanovenej forme, ktorým sa zmenkový dlžník zaväzuje majiteľovi zmenky zaplatiť v mieste a čase uvedenom v zmene čiastku v nej určenú. Ide pritom o záväzok, ktorý je priamy, bezpodmienečný, nesporný a abstraktný. Abstraktnosť záväzku zo zmenky má ten dôsledok, že zákon neviaže vznik zmenkových nárokov na žiadne iné okolnosti, než na splnenie formalít, ktoré predpisuje. Ďalším charakteristickým znakom záväzku vyplývajúceho zo zmenky, je jeho nespornosť, takže majiteľ zmenky nemusí pri predkladaní zmenky na zaplatenie a ani neskôr, pri jej vymáhaní, preukazovať nič iné len to, že jej vlastníkom zmenky. Nemá teda dôkaznú povinnosť preukazovať, že mu povinný zo zmenky skutočne dlží zmenkovú sumu. Zmenkový záväzok je tiež záväzkom samostatným, ktorý existuje nezávisle na hospodárskom dôvode jeho vzniku. Zmenkový záväzok nemá pôvod v predchádzajúcich kauzálnych pohľadávkach, tie len vytvárajú potrebu založenia zmenkových záväzkov. V prípade vystavenia zabezpečovacej zmenky potom existujú vedľa seba dva záväzky a to záväzok pôvodný a popri ňom záväzok zmenkový. Zásada abstraktnosti zmenkových záväzkov znamená, že v prípade zmenky ide o záväzky, ktoré sú úplne oddelené od všeobecných záväzkových vzťahov, ktoré viedli k ich vzniku. Potom dlžník nie je oprávnený namietat' voči povinnosti zaplatiť zmenku skutočnosti, ktoré vyplývajú z jeho vzťahu s pôvodným majiteľom zmenky a to práve z dôvodu, že došlo k jej indosácii. Žalovaná strana môže iba tvrdiť a preukázať okolnosti, ktoré by spochybnili abstraktný charakter indosamentu v zmysle § 17 zákona zmenkového a šekového, teda okolnosti, ktoré by preukazovali záver, že majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Dlžník by musel preukázať, že nový majiteľ nadobudol zmenku nepoctivo.

Podľa § 226 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

V súlade s citovaným ustanovením súd vo veci opätovne rozhodol pri rešpektovaní právneho názoru odvolacieho súdu. Vzhľadom k tomu, že v predmetnej veci nie je pre rozhodnutie súdu potrebné nariadiť ústne pojednávanie, súd podľa článku 5 ods. 1 nariadenia rozhodol rozsudkom bez nariadenia pojednávania, jeho verejným vyhlásením dňa 27. 10. 2015 o 12,30 hod., keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli oznámené na úradnej tabuli súdu dňa 21. 10. 2015.

Vzhľadom k tomu, že zmenka bola vystavená podľa slovenského práva, miesto vystavenia ako aj platobné miesto sa nachádzajú na území Slovenskej republiky a účastníci si voľbu iného rozhodujúceho práva nedohodli, ich vzájomné majetkové vzťahy sa spravujú slovenským právnym poriadkom.

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. zákon zmenkový a šekový, vo zmenke zročnej na videnie alebo na určitý čas po videní môže vystaviteľ ustanoviť zúrokovanie zmenkovej sumy. V inej zmenke platí táto doložka za nenapísanú.

Podľa § 5 ods. 2 zákona č. 191/1950 Zb.. úrokovú mieru treba udať vo zmenke; ak chýba tento údaj, platí úroková doložka za nenapísanú.

Podľa § 5 ods. 3 zákona č. 191/1950 Zb., úrok sa počíta od dáta vystavenia zmenky, pokiaľ nie je určený deň iný.

Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb., každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).

Podľa § 14 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb., indosamentom sa prevádzajú všetky práva zo zmenky. Podľa § 17 zákona č. 191/1950 Zb., kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

Podľa § 34 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb., zmenka na videnie je zročná pri predložení. Musí byť predložená na platenie do jedného roku od dáta vystavenia. Vystaviteľ môže túto lehotu skrátiť alebo určiť lehotu dlhšiu. Indosanti môžu tieto lehoty skrátiť.

Podľa § 48 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb., majiteľ môže postihom žiadať:

1. zmenkovú sumu, pokiaľ nebola zmenka prijatá alebo zaplatená, s úrokmi, ak boli dojednané;
2. šesť percentové úroky odo dňa zročnosti;
3. trovy protestu a podaných správ, ako aj ostatné trovy;
4. odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške.

Podľa § 75 zákona č. 191/1950 Zb. zákon zmenkový a šekový, vlastná zmenka obsahuje:

1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina písaná;
2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;
3. údaj zročnosti;
4. údaj miesta, kde sa má platiť;
5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť;
6. dátum a miesto vystavenia zmenky;
7. podpis vystaviteľa.

Navrhovateľ si voči odporcovi uplatnil nárok na základe predloženej vlastnej zmenky zo dňa 19. 03. 2010, ktorú vystavil odporca v prospech pôvodného majiteľa zmenky, obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. so sídlom v Bratislave. Odporca v zmenke vyhlásil, že pri predložení v lehote 4 rokov od jej vystavenia zaplatí tejto obchodnej spoločnosti zmenkovú sumu vo výške 1 124,87 eur spolu so zmenkovým úrokom 0,25 % denne od 02. 10. 2010. Obchodná spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s. r. o. indosamentom previedla všetky práva zo zmenky na obchodnú spoločnosť CD Consulting, s. r. o., čím sa navrhovateľ stal vecne aktívne legitimovaným na uplatnenie nárokov vyplývajúcich zo zmenky.

V súlade s vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu súd vychádzal zo skutočnosti, že predložená zmenka vystavená na videnie je zmenkou platnou, pričom jej splatnosť nastala dňa 08. 11. 2010, kedy bola predložená odporcovi na zaplatenie. Aj keď to navrhovateľ v návrhu na uplatnenie pohľadávky podľa čl. 4 ods. 1 nariadenia výslovne neuviedol, dátum predloženia zmenky odporcovi vyplýva jednak zo začiatku úročenia uplatneným zákonným 6 %-ným úrokom, ako aj z rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 18. 03. 2011, sp. zn. SR 00569/11, ktorý prejednával nárok právneho predchodcu navrhovateľa voči odporcovi z predmetnej zmenky. Vzhľadom na abstraktný charakter zmenkového vzťahu vyjadrený v § 17 zákona č. 191/1950 Zb. spočívajúci v tom, že všetky záväzky plynúce zo zmenky sú úplne oddelené od všeobecných záväzkových vzťahov, ktoré viedli k ich vzniku, nemal súd pochybnosti o nespornosti a abstraktnosti zmenkového záväzku odporcu. Odporca počas konania nenamietal, že pôvodný majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na jeho škodu, resp. že indosamentom zmenky došlo k nepoctivému nadobudnutiu zmenky navrhovateľom na škodu odporcu.

Zmenka obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti na platnú vlastnú zmenku, to znamená, že je z nej zrejmé, že ide o zmenku, obsahuje bezpodmienečný sľub vystaviteľa uvedenú zmenkovú sumu zaplatiť, údaj miesta, kde sa má platiť, označenie toho, komu sa má platiť, dátum a miesto vystavenia zmenky a podpis jej vystaviteľa. Z takto vystavenej zmenky vznikla odporcovi povinnosť platiť majiteľovi zmenky zmenkovú sumu s príslušenstvom a to ku dňu jej predloženia 08. 11. 2010. Zmenka znela na sumu 1 124,87 eur, pričom odporca do podania návrhu na základe tejto zmenky nič neuhradil. Odporca pritom vo výpovedi ani netvrdil, že uhradil akúkoľvek čiastku po predložení zmenky, pričom nárok zo zmenky je oddelený od nároku vyplývajúceho zo zmluvy o poskytnutom úvere. Na základe uvedeného preto súd návrhu vyhovel v časti o zaplatenie zmenkovej sumy vo výške 1 124,87 eur.

Okrem zmenkovej sumy si navrhovateľ uplatnil aj zmenkové úroky vo výške 0,25 % denne zo sumy 1 124,87 eur od 02. 10. 2010 do zaplatenia. Nakoľko zákon umožňuje pri zmenke splatnej na videnie vystaviteľovi ustanoviť úročenie zmenkovej sumy a súčasťou zmenky je údaj o zmenkových úrokoch 0,25 % denne od 02. 10. 2010, súd priznal navrhovateľovi aj zmenkové úroky vo výške 0,25 % denne od 02. 10. 2010, ale len do 08. 11. 2010, nakoľko konečným termínom pre beh dohodnutých zmenkových úrokov je deň splatnosti zmenky. Ak nie je zmenka včas zaplatená, môže jej majiteľ po splatnosti vykonať postih proti vystaviteľovi podľa § 48 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb., t. j. môže postihom žiadať zmenkovú

sumu s úrokmi ak boli dojednané, 6 % úroky odo dňa splatnosti zmenky, trovy protestu a ostatné trovy a odmenu vo výške 1/3-iny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške. Potom okamih splatnosti zmenky, v danom prípade okamih predloženia zmenky odporcovi, je posledným dňom úročenia zmenkovej sumy dohodnutými zmenkovými úrokmi, pričom po splatnosti zmenky vzniká jej majiteľovi právo postihom žiadať len 6 % úroky zo zmenkovej sumy. Koniec lehoty úročenia zmenkovej sumy úrokovou doložkou nemožno stanoviť ľubovoľne a tak, aby bol situovaný do doby po splatnosti zmenkovej pohľadávky. Skutočnosť, že zákon č. 191/1950 Zb. v ustanovení § 5 ods. 1 umožňuje úročil len zmenku splatnú na videnie alebo na určitý čas po videní, neznamená, že zmenkovú sumu pri tzv. fixnej zmenke, ktorá je splatná v konkrétny deň, nie je možné úročiť. V takom prípade zákon počíta s tým, že suma dohodnutých úrokov bude súčasťou zmenkovej sumy, lebo pri určenom dni splatnosti zmenky je možné dohodnúť úrok vyčíslieť a pripočítať ho k istine. Pokiaľ teda zákon zakazuje úročenie zmenkovej sumy pri fixnej zmenke, ktorej splatnosť je dopredu daná, čím vylučuje nárok majiteľa zmenky na dohodnuté zmenkové úroky aj po splatnosti zmenky, je možné konštatovať, že takýto zákaz sa vzťahuje aj na vistazmenku. Iným výkladom by došlo k bezdôvodnému zvýhodňovaniu zmeniek, ktoré sú úročené oproti ostatným zmenkám. Na základe uvedeného súd priznal navrhovateľovi dohodnuté zmenkové úroky vo výške 0,25 % denne odo dňa vystavenia zmenky do jej splatnosti. V časti, pokiaľ navrhovateľ žiadal priznať zmenkové úroky 0,25 % denne zo sumy 1 124,87 eur aj od 08. 11. 2010 do zaplattenia, súd návrh ako nedôvodný zamietol.

Návrh navrhovateľa bol dôvodný aj v časti, pokiaľ ide o zákonné úroky podľa § 48 ods. 1 bod 2 zákona č. 191/1950 Zb., a preto navrhovateľovi priznal 6 %-ný ročný úrok zo sumy 1 124,87 eur od 08. 11. 2010 do zaplattenia. Zákonné úroky okamihom splatnosti zmenky totiž na seba preberajú uhradzovaciu funkciu od dohodnutých zmenkových úrokov, čím nie je dotknutá požiadavka majiteľa zmenky na úročenie pohľadávky až do okamihu jej zaplattenia. Rovnako súd v súlade s citovanou právnou úpravou priznal navrhovateľovi aj zmenkovú odmenu vo výške 3,75 eur, čo predstavuje 1/3 percenta zmenkovej sumy 1 124,87 eur.

Navrhovateľ si uplatnil náhradu trov konania, ale v konaní mal úspech iba čiastočný. Ku dňu rozhodnutia súdom (§ 154 ods. 1 O. s. p.) predstavoval totiž navrhovateľom uplatnený nárok na zmenkový úrok sumu 5 208,14 eur, pričom súd priznal navrhovateľovi zmenkové úroky iba vo výške 106.86 eur. Potom, aj keď v ostatnej časti súd návrhu vyhovel, úspech odporcu prevýšil úspech navrhovateľa, a preto súd podľa § 142 ods. 2 O. s. p. nepriznal žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p., v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O. s. p., odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.